

Päätoimittaja
Riikka Lämsä
riikka.lamsa@helsinki.fi

Toimitussihteeri
Jenna Grundström
toimitussihteeri@socialmedicine.fi

Lehden internetsivut
<http://journal.fi/sla>

Julkaisija
Sosiaalilääketieteen yhdistys ry
Socialmedicinska föreningen rf

Julkaisijan osoite
Sosiaalilääketieteen yhdistys
c/o Paula Jääskeläinen
PL 9 (Siltavuorenpenger 1A)
00014 Helsingin yliopisto

Yhdistyksen puheenjohtaja
Tomi Mäki-Opas
Itä-Suomen yliopisto (sij. Helsinki)
tomi.maki-opas@uef.fi

Yhdistyksen sihteeri
Laura Somersalo-Cavén
sihteeri@socialmedicine.fi

Ilmestymisaikataulu
Neljä numeroa vuodessa (helmikuu, toukokuu, syyskuu
ja joulukuu)

Kirjapaino ja taitto
Kirjapaino Hermes Oy

Tämä julkaisu on saanut TSV:n kautta tieteellisen
julkaisuutoiminnan avustusta, jota opetus- ja
kulttuuriministeriö myöntää Veikkauksen
tuotoista

ISSN 0355-5097
Kirjapaino Hermes Oy 2022

Päätoimittajan jäähyväiset

Takana on neljä vuotta Sosiaalilääketieteellisen aikakauslehden päätoimittajana. On aika siirtää viestikapula seuraavalle vastuunkantajalle, Itä-Suomen yliopiston yliopistonlehtori, dosentti Minna Kaarakaiselle. Teen tämän helpottuneena kahdestakin syystä. Ensinnäkin päätoimittajuus edellyttää paljon työtä ja lukuisia työtunteja, ja jatkossa minulla on mahdollisuus käyttää vapautuvaa aikaa johonkin uuteen. Toiseksi olen helppotunut siitä, että lehti saa arvoisensa päätoimittajan ja pääsee osaaiviin käsiin.

Neljän vuoden aikana olen parhaani mukaan kehittänyt lehteä tavoitteenani antaa lehti eteenpäin parempana kuin sen sain käsiini. Olemme olleet kiinni ajassa ja yhteiskunnallisissa ilmiöissä julkaisemalla pääkirjoituksia esimerkiksi sotapakolaisten mielenterveydestä sekä teemanumeroita ilmastokriisistä, rokotuksista ja koronapandemiasta. Olemme onnistuneet kasvattamaan lehden näkyvyyttä ja tunnettuutta aktiivisella some-viestinnällä. Postaukset ovat levinneet sadoille ja tuhansille sellaisillekin lukijoille, jotka eivät ole lehtemme tilaajia. Voi sanoa, että lehdellä menee juuri nyt erittäin hyvin. Jopa niin hyvin, että julkaisuviiveemme on kasvanut turhan pitkäksi, koska hyvälaatuisia tutkimuksia tarjotaan lehteen niin paljon. Tämän haasteen ratkaisemiseksi olemme lisänneet julkaisuvolyymiä julkaisemalla vähintään kuusi artikkelia jokaisessa lehdessä.

Julkaisuvolyymin kasvattaminen ei kuitenkaan ole mikään uusi keksintö. Selatessani vastikään lehden vuosikymmeniä vanhoja numeroita, vastaan tuli vuosikertoja, jolloin lehdessä on julkaistu kymmenkunta artikkelia per numero. Heräsin taas huomioon, että lehden elinkaari sisältää niin ylä- kuin alamäkiäkin. Välillä ollaan aallonpohjassa, kunnes sieltä taas nousetaan. Minulla on ollut onni nousta kyytiin ylämäessä.

Ylämäki on huomattu myös lehden ulkopuolella ja vuoden 2023 alusta olemme ansainneet Julkaisufoorumin myöntämän Jufo 2 luokituksen.

Lehti kaipaa kehittämistä jatkossakin. Tieteen ja samalla julkaisemisen sykli on nopeutunut. Avoimen tieteen tavoite ja verkkojulkaiseminen mahdollistavat tämän. Tieteellisten lehtien ja julkaistujen artikkelien lukumäärä kasvaa ja samalla tieto vanhenee nopeammin kuin koskaan. Tulevaisuuden kehittämishaaste on, miten lehtenä vastaamme avoimuuden, ja sen myötä mahdollisen lehden maksuttomuuden, vaateeseen säilyttäen samalla taloudelliset resurssit toiminnan jatkamiseksi.

Ensi vuonna Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti juhlii 60-vuotista taivaltaan. Juhlavuosi on hyvä hetki suunnata katse tulevaisuuden lisäksi myös menneeseen. Tiedekustantajien liitto mahdollistaa tämän osaltaan, kun pääsemme apurahan turvin digitoimaan lehtemme

vanhoja vuosikertoja ja siten taltioimaan lehden arvokasta historiaa. Digitointi on lehdelle iso urakka, koska julkaisusopimuksia, saati lupia verkkojulkaisemiseen, ei vanhoista artikkeleista ole olemassa ja ne pitää hankkia jokaiselta kirjoittajalta erikseen. Digitoinnin ansiosta meillä on muutaman vuoden päästä helpompi muistella mistä olemme tulossa, samalla kun mietimme suuntaa, mihin jatkaa. Adolf Ehrnroothin sanoja mukailen: lehti, joka ei tunne historiaansa, ei voi rakentaa tulevaisuuttaan.

Vielä kiitän päätoimittajavuosien kanssakulkijoita: toimitussihteereitä Suvi Määttä ja Jenna Grundströmiä, lukuisia toimituksen aktiivisia jäseniä ja Sosiaalilääketieteen yhdistystä lehden julkaisijana. On ollut etuoikeus työskennellä kanssanne.

RIIKKA LÄMSÄ

Päätoimittaja vuosina 2019–2022